

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 8
IM. BOLESŁAWA CHROBREGO W ŻARACH

WYMAGANIA EDUKACYJNE
Z GEOGRAFII
DLA KLASY SIÓDMEJ
NA ROK SZKOLNY 2024/2025

zmodyfikowane/opracowane przez nauczycieli:

Klasa 7a – Olga Pajak

Klasa 7b – Marlena Olechno

Klasa 7c – Marlena Olechno

Klasa 7d – Marlena Olechno

Wymagania na poszczególne oceny ^[1]				
na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą	na ocenę celującą
1. Środowisko przyrodnicze Polski				
<p>Uczeń:</p> <p>podaje cechy położenia Polski w Europie na podstawie mapy ogólnogeograficznej</p> <p>podaje całkowitą powierzchnię Polski</p> <p>wymienia kraje sąsiadujące z Polską i wskazuje je na mapie</p> <p>wymienia najważniejsze wydarzenia z przeszłości geologicznej Polski</p> <p>wyjaśnia znaczenie terminów: plejstocen, holocen</p> <p>wyjaśnia znaczenie terminu rzeźba polodowcowa (glacjalna)</p> <p>wymienia formy terenu utworzone na obszarze Polski przez lądolód skandynawski</p> <p>wymienia pasy rzeźby terenu Polski i wskazuje je na mapie</p> <p>wymienia główne rodzaje skał</p> <p>wyjaśnia znaczenie terminów: ciśnienie atmosferyczne, niż baryczny, wyż baryczny</p> <p>wymienia cechy klimatu morskiego i klimatu kontynentalnego</p>	<p>Uczeń:</p> <p>omawia cechy położenia Europy i Polski na podstawie mapy ogólnogeograficznej</p> <p>opisuje granicę między Europą a Azją na podstawie mapy ogólnogeograficznej Europy</p> <p>odczytuje szerokość geograficzną i długość geograficzną wybranych punktów na mapie Polski i Europy</p> <p>wskazuje na mapie przebieg granic Polski</p> <p>omawia proces powstawania gór</p> <p>wymienia ruchy górotwórcze, które zachodziły w Europie i w Polsce</p> <p>wymienia i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej góry fałdowe, zrębowe oraz wulkaniczne w Europie i w Polsce</p> <p>omawia zlodowacenia na obszarze Polski</p> <p>opisuje nizinne i górskie formy polodowcowe</p> <p>porównuje krzywą hipsograficzną Polski i Europy</p>	<p>Uczeń:</p> <p>oblicza rozciągłość południkową oraz rozciągłość równoleżnikową Europy i Polski</p> <p>opisuje dzieje Ziemi</p> <p>wyjaśnia, jak powstał węgiel kamienny</p> <p>charakteryzuje na podstawie map geologicznych obszary Polski na tle struktur geologicznych Europy</p> <p>opisuje cechy różnych typów genetycznych gór</p> <p>przedstawia współczesne obszary występowania lodowców na Ziemi i wskazuje je na mapie ogólnogeograficznej świata</p> <p>charakteryzuje działalność rzeźbotwórczą lądolodu i lodowców górskich na obszarze Polski</p> <p>omawia na podstawie mapy ogólnogeograficznej cechy ukształtowania powierzchni Europy i Polski</p> <p>opisuje rozmieszczenie surowców mineralnych w Polsce na podstawie mapy tematycznej</p> <p>omawia warunki klimatyczne w Europie</p>	<p>Uczeń:</p> <p>rozdziela konsekwencje położenia geograficznego oraz politycznego Polski</p> <p>charakteryzuje jednostki geologiczne Polski</p> <p>wskazuje na mapach Europy i Polski obszary, na których występowały ruchy górotwórcze</p> <p>przedstawia proces powstawania lodowców</p> <p>wykazuje pasowość rzeźby terenu Polski</p> <p>przedstawia czynniki kształtujące rzeźbę powierzchni Polski</p> <p>rozpoznaje główne skały występujące na terenie Polski</p> <p>podaje przykłady gospodarczego wykorzystania surowców mineralnych w Polsce</p> <p>opisuje pogodę kształtowaną przez główne masy powietrza napływające nad teren Polski</p> <p>opisuje na podstawie map tematycznych rozkład</p>	<p>Uczeń:</p> <p>wykazuje konsekwencje rozciągłości południkowej i rozciągłości równoleżnikowej Polski i Europy</p> <p>wykazuje zależność między występowaniem ruchów górotwórczych w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski</p> <p>wykazuje zależność między występowaniem zlodowaceń w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski</p> <p>opisuje wpływ wydobycia surowców mineralnych na środowisko przyrodnicze</p> <p>wykazuje wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę</p> <p>wyszukuje i prezentuje informacje z zakresu prognozowania pogody</p> <p>ocenia znaczenie gospodarcze rzek i jezior w Polsce</p>

<p>podaje nazwy mas powietrza napływających nad terytorium Polski</p> <p>wymienia elementy klimatu</p> <p>wyjaśnia znaczenie terminu średnia dobowa temperatura powietrza</p> <p>wymienia czynniki, które warunkują zróżnicowanie temperatury powietrza i wielkość opadów w Polsce</p> <p>określa przeważający kierunek wiatrów w Polsce</p> <p>wyjaśnia znaczenie terminu przepływ</p> <p>wyjaśnia znaczenie terminów: źródło, rzeka główna, dopływ, system rzeczny, dorzecze, zlewisko, ujście deltowe, ujście lejkowate</p> <p>wskazuje na mapie główne rzeki Polski</p> <p>wyjaśnia znaczenie terminów: powódź, dolina rzeczna, koryto rzeczne, obszar zalewowy, sztuczny zbiornik wodny, retencja naturalna</p> <p>wymienia przyczyny powodzi w Polsce</p> <p>określa na podstawie mapy ogólnogeograficznej położenie Morza Bałtyckiego</p> <p>wskazuje na mapie Morza Bałtyckiego jego największe zatoki, wyspy i cieśniny</p> <p>omawia linię brzegową Bałtyku</p>	<p>dokonyje podziału surowców mineralnych</p> <p>podaje cechy klimatu Polski</p> <p>podaje zróżnicowanie długości okresu wegetacyjnego w Polsce na podstawie mapy tematycznej</p> <p>rozpoznaje typy ujść rzecznych</p> <p>opisuje zjawisko powodzi</p> <p>wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Polski obszary zagrożone powodzią</p> <p>wskazuje na mapie Polski rozmieszczenie największych sztucznych zbiorników wodnych</p> <p>omawia wielkość i głębokość Bałtyku</p> <p>charakteryzuje temperaturę wód oraz zasolenie Bałtyku na tle innych mórz świata</p> <p>opisuje świat roślin i zwierząt Bałtyku</p> <p>opisuje wybrane typy gleb w Polsce</p> <p>przedstawia na podstawie mapy tematycznej rozmieszczenie gleb na obszarze Polski</p> <p>omawia strukturę gatunkową lasów w Polsce</p> <p>podaje przykłady rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i pomników przyrody na obszarze wybranego regionu</p> <p>charakteryzuje wybrane parki narodowe w Polsce</p>	<p>charakteryzuje czynniki kształtujące klimat w Polsce</p> <p>omawia wpływ głównych mas powietrza na klimat i pogodę w Polsce</p> <p>odczytuje wartości temperatury powietrza i wielkość opadów atmosferycznych z klimatogramów</p> <p>wyjaśnia, jak powstają najważniejsze wiatry lokalne w Polsce</p> <p>wyjaśnia, na czym polega asymetria dorzeczy Wisły i Odry</p> <p>opisuje na podstawie mapy cechy oraz walory Wisły i Odry</p> <p>wymienia czynniki sprzyjające powodziom w Polsce</p> <p>określa rolę przeciwpowodziową sztucznych zbiorników</p> <p>charakteryzuje i rozpoznaje typy wybrzeży Bałtyku</p> <p>omawia powstawanie gleby</p> <p>wyróżnia najważniejsze cechy wybranych typów gleb na podstawie profili glebowych</p> <p>omawia funkcje lasów</p> <p>ocenia rolę parków narodowych w zachowaniu naturalnych walorów środowiska przyrodniczego</p>	<p>temperatury powietrza oraz opadów atmosferycznych w Polsce</p> <p>wyszukuje i prezentuje informacje dotyczące zmian klimatu Polski</p> <p>omawia ważniejsze typy jezior w Polsce</p> <p>przedstawia metody ochrony przeciwpowodziowej</p> <p>omawia największe powodzie w Polsce i ich skutki</p> <p>omawia niszczącą i budującą działalność Bałtyku</p> <p>omawia procesy i czynniki glebotwórcze</p> <p>opisuje typy lasów w Polsce</p> <p>opisuje unikalne na skalę światową obiekty przyrodnicze objęte ochroną na terenie Polski</p>	<p>omawia na wybranych przykładach wpływ wylesiania dorzeczy, regulacji koryt rzecznych, stanu wałów przeciwpowodziowych, zabudowy obszarów zalewowych i tworzenia sztucznych zbiorników wodnych na wezbrania oraz występowanie i skutki powodzi w Polsce</p> <p>wymienia główne źródła zanieczyszczeń Morza Bałtyckiego</p> <p>ocenia przydatność rolniczą różnych typów gleb</p> <p>ocenia przydatność przyrodniczą i gospodarczą lasów w Polsce</p> <p>podaje argumenty przemawiające za koniecznością zachowania walorów dziedzictwa przyrodniczego</p> <p>planuje wycieczkę do parku narodowego lub rezerwatu przyrody</p>
---	---	---	--	---

<p>podaje główne cechy fizyczne Bałtyku</p> <p>wyjaśnia znaczenie terminów: gleba, czynniki glebotwórcze, poziomy glebowe</p> <p>wymienia typy gleb w Polsce</p> <p>wyjaśnia znaczenie terminu lesistość</p> <p>wymienia różne rodzaje lasów w Polsce</p> <p>wskazuje parki narodowe na mapie Polski</p>				
2. Ludność i urbanizacja w Polsce				
<p>Uczeń:</p> <p>wymienia nazwy państw sąsiadujących z Polską</p> <p>wskazuje na mapie administracyjnej Polski poszczególne województwa i ich stolice</p> <p>wyjaśnia znaczenie terminów: przyrost naturalny, współczynnik przyrostu naturalnego, wyż demograficzny, niż demograficzny</p> <p>wymienia na podstawie danych statystycznych państwa o różnym współczynniku przyrostu naturalnego w Europie</p> <p>wyjaśnia znaczenie terminów: piramida płci i wieku, średnia długość trwania życia</p>	<p>Uczeń:</p> <p>wymienia przykłady terytoriów zależnych należących do państw europejskich</p> <p>prezentuje na podstawie danych statystycznych zmiany liczby ludności Polski po II wojnie światowej</p> <p>omawia na podstawie wykresu przyrost naturalny w Polsce w latach 1946–2018</p> <p>omawia przestrzenne zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego w Polsce</p> <p>omawia na podstawie danych statystycznych średnią długość trwania życia Polaków na tle europejskich społeczeństw</p>	<p>Uczeń:</p> <p>omawia zmiany na mapie politycznej Europy w drugiej połowie XX w.</p> <p>oblicza współczynnik przyrostu naturalnego</p> <p>podaje przyczyny zróżnicowania przyrostu naturalnego w Europie i w Polsce</p> <p>omawia czynniki wpływające na liczbę urodzeń w Polsce</p> <p>porównuje udział poszczególnych grup wiekowych ludności w Polsce na podstawie piramidy wieku i płci</p> <p>oblicza wskaźnik gęstości zaludnienia Polski</p> <p>opisuje na podstawie mapy cechy rozmieszczenia ludności w Polsce</p>	<p>Uczeń:</p> <p>omawia podział administracyjny Polski</p> <p>omawia na podstawie danych statystycznych uwarunkowania przyrostu naturalnego w Polsce na tle Europy</p> <p>analizuje piramidę wieku i płci ludności Polski</p> <p>omawia przyrodnicze i pozaprzyrodnicze czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w wybranych państwach Europy i Polski</p> <p>oblicza przyrost rzeczywisty i współczynnik przyrostu rzeczywistego w Polsce</p> <p>charakteryzuje skutki migracji wewnętrznych w Polsce</p>	<p>Uczeń:</p> <p>analizuje na podstawie dostępnych źródeł ekonomiczne skutki utrzymywania się niskich lub ujemnych wartości współczynnika przyrostu naturalnego w krajach Europy i Polski</p> <p>analizuje konsekwencje starzenia się społeczeństwa europejskiego</p> <p>analizuje skutki nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Polsce</p> <p>ocenia skutki migracji zagranicznych w Polsce i w Europie</p> <p>ukazuje na wybranych przykładach wpływ procesów migracyjnych na strukturę wieku i zmiany zaludnienia obszarów wiejskich</p> <p>omawia na podstawie dostępnych źródeł problemy mniejszości narodowych w Europie i w Polsce</p>

<p>odczytuje dane dotyczące struktury płci i wieku oraz średniej długości trwania życia w Polsce na podstawie danych statystycznych</p> <p>wyjaśnia znaczenie terminu gęstość zaludnienia</p> <p>wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polsce</p> <p>wyjaśnia znaczenie terminów: migracja, emigracja, imigracja, saldo migracji, przyrost rzeczywisty, współczynnik przyrostu rzeczywistego</p> <p>wyjaśnia znaczenie terminu migracje wewnętrzne</p> <p>wymienia przyczyny migracji wewnętrznych</p> <p>odczytuje dane dotyczące wielkości i kierunków emigracji z Polski</p> <p>wymienia główne skupiska Polonii</p> <p>wymienia mniejszości narodowe w Polsce</p> <p>wskazuje na mapie Polski regiony zamieszkiwane przez mniejszości narodowe</p> <p>wyjaśnia znaczenie terminów: struktura zatrudnienia,</p> <p>odczytuje z danych statystycznych wielkość zatrudnienia w poszczególnych sektorach gospodarki</p> <p>wyjaśnia znaczenie terminów: miasto, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja monocentryczna,</p>	<p>wyjaśnia, czym są ekonomiczne grupy wieku</p> <p>wyjaśnia przyczyny zróżnicowania gęstości zaludnienia w Polsce</p> <p>omawia na podstawie mapy tematycznej przestrzenne zróżnicowanie gęstości zaludnienia w Polsce</p> <p>podaje najważniejsze cechy migracji wewnętrznych w Polsce</p> <p>wymienia główne przyczyny migracji zagranicznych w Polsce</p> <p>określa kierunki napływu imigrantów do Polski</p> <p>wskazuje na mapie województw podlaskiego i zachodniopomorskiego obszary o dużym wzroście liczby ludności</p> <p>charakteryzuje mniejszości narodowe, mniejszości etniczne i społeczności etniczne w Polsce</p> <p>podaje przyczyny rozwoju największych miast w Polsce</p> <p>podaje przykłady miast o różnych funkcjach w Polsce</p> <p>wymienia typy zespołów miejskich w Polsce i podaje ich przykłady</p> <p>wskazuje różnice między aglomeracją monocentryczną a aglomeracją policentryczną</p> <p>omawia przyczyny migracji do stref podmiejskich</p>	<p>opisuje skutki migracji zagranicznych w Polsce</p> <p>porównuje przyrost rzeczywisty ludności w Polsce i w wybranych państwach Europy</p> <p>omawia przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce</p> <p>wskazuje na mapie województw podlaskiego i zachodniopomorskiego gminy o dużym spadku liczby ludności</p> <p>analizuje współczynnik salda migracji na przykładzie województw zachodniopomorskiego i podlaskiego</p> <p>przedstawia strukturę narodowościową ludności Polski na tle struktury narodowościowej ludności w wybranych państwach europejskich</p> <p>określa na podstawie danych statystycznych różnice między strukturą zatrudnienia ludności w poszczególnych województwach</p> <p>charakteryzuje funkcje wybranych miast w Polsce</p> <p>omawia przyczyny rozwoju miast w Polsce</p> <p>porównuje wskaźnik urbanizacji w Polsce i wybranych krajach Europy</p> <p>analizuje rozmieszczenie oraz wielkość miast w Polsce</p>	<p>wyjaśnia wpływ migracji na strukturę wieku ludności obszarów wiejskich</p> <p>omawia przyczyny rozmieszczenia mniejszości narodowych w Polsce</p> <p>przedstawia strukturę wyznaniową Polaków na tle innych państw Europy</p> <p>omawia strukturę zatrudnienia wg działów gospodarki w poszczególnych województwach</p> <p>analizuje wielkość miast w Polsce i ich rozmieszczenie wg grup wielkościowych</p> <p>omawia pozytywne i negatywne skutki urbanizacji</p> <p>omawia wpływ migracji do stref podmiejskich na przekształcenie struktury demograficznej okolic Krakowa i Warszawy</p> <p>określa zmiany w użytkowaniu i zagospodarowaniu stref podmiejskich na przykładzie Krakowa i Warszawy</p>	<p>omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany zachodzące w procesie urbanizacji w Polsce po II wojnie światowej</p> <p>identyfikuje na wybranych przykładach związki między rozwojem dużych miast a zmianami w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu, w stylu zabudowy oraz w strukturze demograficznej w strefach podmiejskich</p>
---	---	---	---	---

<p>aglomeracja policentryczna (konurbacja)</p> <p>wymienia największe miasta Polski i wskazuje je na mapie</p> <p>wymienia funkcje miast</p> <p>odczytuje z danych statystycznych wskaźnik urbanizacji w Polsce i w wybranych krajach Europy</p> <p>wymienia przyczyny migracji do stref podmiejskich</p> <p>wymienia przyczyny wyludniania się wsi oddalonych od dużych miast</p>		<p>omawia na podstawie map tematycznych zmiany liczby ludności w strefach podmiejskich Krakowa i Warszawy</p>		
--	--	---	--	--

3. Rolnictwo i przemysł Polski

<p>Uczeń:</p> <p>wymienia funkcje rolnictwa</p> <p>wymienia przyrodnicze i pozaprzyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce</p> <p>wymienia na podstawie map tematycznych regiony rolnicze w Polsce</p> <p>wyjaśnia znaczenie terminów: plon, zbiór, areal</p> <p>wymienia główne uprawy w Polsce</p> <p>wskazuje na mapie główne obszary upraw w Polsce</p> <p>wyjaśnia znaczenie terminów: chów, pogłowie</p> <p>wymienia główne zwierzęta gospodarskie w Polsce</p>	<p>Uczeń:</p> <p>opisuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce</p> <p>prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę wielkościową gospodarstw rolnych w Polsce</p> <p>przedstawia znaczenie gospodarcze głównych upraw w Polsce</p> <p>prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę upraw w Polsce</p> <p>wymienia główne rejony warzywnictwa i sadownictwa w Polsce</p> <p>przedstawia znaczenie gospodarcze produkcji zwierzęcej w Polsce</p>	<p>Uczeń:</p> <p>przedstawia rolnictwo jako sektor gospodarki oraz jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju</p> <p>charakteryzuje regiony rolnicze o najkorzystniejszych warunkach do produkcji rolnej w Polsce</p> <p>przedstawia strukturę użytkowania ziemi w Polsce na tle innych krajów Europy</p> <p>prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę chowu zwierząt gospodarskich w Polsce</p> <p>przedstawia przemysł jako sektor gospodarki i jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju</p> <p>opisuje rozmieszczenie przemysłu w Polsce</p>	<p>Uczeń:</p> <p>omawia poziom mechanizacji i chemizacji rolnictwa w Polsce</p> <p>charakteryzuje czynniki wpływające na rozmieszczenie upraw w Polsce</p> <p>porównuje produkcję roślinną w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy</p> <p>porównuje produkcję zwierzęcą w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy</p> <p>omawia rozwój przemysłu w Polsce po II wojnie światowej</p> <p>analizuje przyczyny i skutki restrukturyzacji polskiego przemysłu</p> <p>opisuje zmiany, które zaszły w strukturze produkcji po 1989 roku</p>	<p>Uczeń:</p> <p>przedstawia korzyści dla polskiego rolnictwa wynikające z członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej</p> <p>dokonuje na podstawie danych statystycznych analizy zmian pogłowia wybranych zwierząt gospodarskich w Polsce po 2000 roku i wyjaśnia ich przyczyny</p> <p>wyказuje na podstawie dostępnych źródeł wpływ przemian gospodarczych w Polsce po 1998 roku na zmiany struktury zatrudnienia w wybranych regionach kraju</p> <p>analizuje na wybranych przykładach warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające produkcji energii ze źródeł odnawialnych</p>
---	--	---	---	--

<p>wskazuje na mapie obszary chowu zwierząt gospodarskich</p> <p>dokonuje podziału przemysłu na sekcje i działy</p> <p>wymienia funkcje przemysłu</p> <p>wymienia podstawowe cechy gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej</p> <p>wymienia źródła energii</p> <p>wymienia typy elektrowni</p> <p>wskazuje na mapie największe elektrownie w Polsce</p> <p>wymienia główne źródła energii w województwach pomorskim i łódzkim</p>	<p>wymienia czynniki lokalizacji chowu bydła, trzody chlewnej i drobiu w Polsce</p> <p>omawia cechy polskiego przemysłu</p> <p>wymienia przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski</p> <p>omawia cechy gospodarki Polski przed 1989 rokiem i po nim</p> <p>lokalizuje na mapie Polski elektrownie ciepłone, wodne i niekonwencjonalne</p> <p>opisuje wielkość produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych</p> <p>podaje przyczyny rozwoju energetyki wiatrowej i słonecznej w województwach pomorskim i łódzkim</p>	<p>omawia strukturę zatrudnienia w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej przed 1989 rokiem</p> <p>prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę produkcji energii elektrycznej w Polsce na tle wybranych krajów Europy</p> <p>wyjaśnia wpływ warunków pozaprzrodniczych na wykorzystanie OZE w województwach pomorskim i łódzkim</p>	<p>w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej</p> <p>omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany zachodzące współcześnie w polskiej energetyce</p> <p>wymienia korzyści płynące z wykorzystania źródeł odnawialnych do produkcji energii</p> <p>analizuje dane statystyczne dotyczące liczby farm wiatrowych w łódzkim i Pomorskiem</p>	<p>i nieodnawialnych lub ograniczającą tę produkcję oraz określa ich wpływ na rozwój energetyki</p>
4. Usługi w Polsce				
<p>Uczeń:</p> <p>podaje przykłady różnych rodzajów usług w Polsce</p> <p>wyjaśnia znaczenie terminu komunikacja</p> <p>wyróżnia rodzaje transportu w Polsce</p> <p>wskazuje na mapie Polski porty morskie oraz lotnicze</p> <p>wyróżnia rodzaje łączności</p> <p>wyjaśnia znaczenie terminów: centra logistyczne, spedycja</p>	<p>Uczeń:</p> <p>omawia zróżnicowanie usług w Polsce</p> <p>omawia rodzaje transportu lądowego w Polsce</p> <p>omawia na podstawie map tematycznych gęstość dróg kołowych w Polsce</p> <p>omawia na podstawie mapy tematycznej gęstość sieci kolejowej w Polsce</p>	<p>Uczeń:</p> <p>przedstawia usługi jako sektor gospodarki oraz ich rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju</p> <p>charakteryzuje udział poszczególnych rodzajów transportu w przewozach pasażerów i ładunków</p> <p>omawia ruch pasażerski w portach lotniczych Polski</p> <p>podaje przyczyny nierównomiernego dostępu do środków łączności na terenie Polski</p>	<p>Uczeń:</p> <p>wyjaśnia przyczyny zróżnicowania sieci transportowej w Polsce</p> <p>prezentuje na podstawie dostępnych źródeł problemy polskiego transportu wodnego i lotniczego</p> <p>ocenia znaczenie handlu zagranicznego dla polskiej gospodarki</p> <p>analizuje na podstawie dostępnych źródeł wpływy z turystyki w Polsce i w wybranych krajach Europy</p>	<p>Uczeń:</p> <p>identyfikuje związki między transportem morskim a lokalizacją inwestycji przemysłowych i usługowych na przykładzie Trójmiasta</p> <p>podaje przykłady sukcesów polskich firm na arenie międzynarodowej</p> <p>ocenia na podstawie dostępnych źródeł poziom rozwoju turystyki zagranicznej w Polsce na tle innych krajów Europy</p> <p>omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany, które zaszły</p>

<p>wyjaśnia znaczenie terminów: eksport, import, bilans handlu zagranicznego</p> <p>wymienia państwa będące głównymi partnerami handlowymi Polski</p> <p>wyjaśnia znaczenie terminów: turystyka, walory turystyczne, infrastruktura turystyczna</p> <p>wymienia regiony turystyczne Polski i wskazuje je na mapie</p> <p>wymienia główne atrakcje turystyczne wybrzeża Bałtyku i Małopolski</p>	<p>omawia na podstawie danych statystycznych stan morskiej floty transportowej w Polsce</p> <p>wymienia towary, które dominują w polskim handlu zagranicznym</p> <p>wymienia rodzaje usług, które rozwijają się dzięki wzrostowi ruchu turystycznego</p> <p>omawia czynniki rozwoju turystyki</p> <p>wymienia polskie obiekty znajdujące się na Liście światowego dziedzictwa UNESCO i wskazuje je na mapie</p>	<p>przedstawia przyczyny niskiego salda bilansu handlu zagranicznego w Polsce</p> <p>charakteryzuje polskie obiekty znajdujące się na Liście światowego dziedzictwa UNESCO</p> <p>charakteryzuje na przykładach walory turystyczne Polski</p> <p>wskazuje na mapie położenie głównych atrakcji wybrzeża Bałtyku i Małopolski</p>	<p>ocenia na podstawie dostępnych źródeł atrakcyjność turystyczną wybranego regionu Polski</p> <p>analizuje dane statystyczne dotyczące ruchu turystycznego nad Morzem Bałtyckim i w Krakowie</p> <p>określa wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku oraz dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki na tych obszarach</p>	<p>w geograficznych kierunkach wymiany międzynarodowej Polski</p>
---	---	--	--	---

5. Mój region i moja mała ojczyzna

<p>Uczeń:</p> <p>wyjaśnia znaczenie terminu region</p> <p>wskazuje położenie swojego regionu na mapie ogólnogeograficznej Polski</p> <p>wymienia i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej sąsiednie regiony</p> <p>wymienia najważniejsze walory przyrodnicze regionu</p> <p>wyjaśnia znaczenie terminu mała ojczyzna</p> <p>wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Polski, na mapie topograficznej lub</p>	<p>Uczeń:</p> <p>podaje główne cechy środowiska przyrodniczego regionu na podstawie map tematycznych</p> <p>wyróżnia najważniejsze cechy gospodarki regionu na podstawie danych statystycznych i map tematycznych</p> <p>określa obszar utożsamiany z własną małą ojczyzną jako symboliczną przestrzeń w wymiarze lokalnym</p> <p>rozpoznaje w terenie obiekty decydujące o atrakcyjności małej ojczyzny</p>	<p>Uczeń:</p> <p>wyjaśnia uwarunkowania zróżnicowania środowiska przyrodniczego w swoim regionie</p> <p>analizuje genezę rzeźby terenu swojego regionu</p> <p>prezentuje główne cechy gospodarki regionu</p> <p>opisuje walory środowiska geograficznego małej ojczyzny</p> <p>omawia historię małej ojczyzny na podstawie dostępnych źródeł</p>	<p>Uczeń:</p> <p>przedstawia w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, wystawy fotograficznej) przyrodnicze i kulturowe walory swojego regionu</p> <p>prezentuje na podstawie informacji wyszukiwanych w różnych źródłach i w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, wystawy fotograficznej) atrakcyjność osadniczą oraz gospodarczą małej ojczyzny jako miejsca zamieszkania i rozwoju określonej działalności gospodarczej</p>	<p>Uczeń:</p> <p>projektuje na podstawie wyszukanych informacji trasę wycieczki krajoznawczej po własnym regionie</p> <p>wykazuje na podstawie obserwacji terenowych przeprowadzonych w wybranym miejscu własnego regionu zależności między elementami środowiska geograficznego</p> <p>planuje wycieczkę po swojej małej ojczyźnie</p> <p>projektuje na podstawie własnych obserwacji terenowych działania służące zachowaniu walorów środowiska geograficznego (przyrodniczego i kulturowego) oraz</p>
---	--	--	---	--

<p>na planie miasta obszar małej ojczyzny</p> <p>przedstawia źródła informacji o małej ojczyźnie</p> <p>wymienia walory środowiska geograficznego małej ojczyzny</p>				<p>poprawie warunków życia lokalnej społeczności</p> <p>podaje przykłady osiągnięć Polaków w różnych dziedzinach życia społeczno- -gospodarczego na arenie międzynarodowej</p>
--	--	--	--	--